

Graad 10

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL

EKSEMPLAAR

VRAESTEL 1

November 2014

MEMORANDUM

PUNTE: 80
TYD: 2 UUR

Hierdie MEMORANDUM bestaan uit 12 bladsye.

Bladsy 1 van 8

Afdeling A – Kyk- en Leesbegrip

Assesseringsriglyne:

- Spelfoute in een-woord-antwoorde word geenaliseer SLEGS as die betekenis van die spelfout die woord verander.
- Spel- en taalfoute in langer antwoorde word nie geenaliseer nie – die fokus is op begrip.
- Vir oop vrae word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE/WAAR/ONWAAR- of FEIT/LUG JOU MENING-vrae. Die rede / motivering word oorweeg. Indien die kandidaat nie JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE/WAAR/ONWAAR skryf nie, maar die motivering is korrek, word GEEN punt toegeken nie.
- As die WAAR / ONWAAR verkeerd is, maar die motivering is reg, word GEEN punt toegeken nie.
- Vals (Fals) kan aanvaar word. (*False* is egter verkeerd, want dit is Engels.)
- As 'n antwoord 'n aanhaling is, word die kandidaat nie geenaliseer indien die aanhalingstekens ontbreek nie. Die aanhaling moet volledig volgens die teks wees, maar die kandidaat word nie geenaliseer vir spelfoute nie.
- Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek mits die korrekte woord onderstreep word of op een of ander wyse uitgelig word.
- Wanneer twee of drie feite / punte vereis word en die kandidaat 'n hele reeks gee, word slegs die eerste twee of drie feite/punte nagesien.
- Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie geenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
- Aanvaar dialektiese variasies.
- Aanvaar by meervoudigekeuse-vrae die letter ASOOK die korrekte antwoord wat ten volle uitgeskryf is.

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
 GRAAD 10 NOVEMBER-EKSAMEN 2014
 VRAESTEL 1 MEMORANDUM

AFDELING A – KYK- en LEESBEGRIP

VRAAG 1 – Leesstuk en Strokiesprent

AANTAL WOORDE – 379: Leesouderdom van die leesstuk: 10.06

Begripstoets				
Vraag	ANTWOORDE	Punt	Kat.	Vlak
1.1	bestuur onder die invloed van drank	1	A	1
1.2	dronkbestuur, roekelose bestuur en die kruising van dubbellane	3	A	1
1.3	Drie OF 3.	1	A	1
1.4	Onwaar, op die twiete sê dit dit is VM. (Of soortgelyk - Slegs die rede/motivering verdien die punt)	1	B	4
1.5	<ul style="list-style-type: none"> • C • C - hy verstaan dat die sitasie ernstig is. • hy verstaan dat die sitasie ernstig is. (Enige een)	1	C	5
1.6.	<ul style="list-style-type: none"> • 2450 • tweeduisend-vierhonderd-en-vyftig • tweeduisend vierhonderd en vyftig (Enige een)	1	A	1
1.7	<ul style="list-style-type: none"> • 63 kilometer • drie-en-sestig kilometer • drie en sestig kilometer (Enige een)	1	B	2
1.8	Waar <ul style="list-style-type: none"> • Hy het nie na wense gevaar in 'n reeks standaard nugterheidstoetse nie . (Slegs die rede/motivering verdien die punt)	1	B	3
1.9	<ul style="list-style-type: none"> • 29. • Nege-en-twintig. • Nege en twintig. (Enige een)	1	A	1
1.10	Twitter.	1	B	3
1.11	<ul style="list-style-type: none"> • 1,6 miljoen • 1,6 000 000 (Enige een)	1	A	1
1.12	<ul style="list-style-type: none"> • 18. • Agtien. (Enige een)	1	A	1
1.13	<ul style="list-style-type: none"> • In 2012 ✓ • ná die Olimpiese Spele. ✓ 	1	B	3
1.14.1	2014	1	B	3
1.14.2	2016	1	C	6
1.14.3	Rio de Janeiro	1	C	6

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
 GRAAD 10 NOVEMBER-EKSAMEN 2014
 VRAESTEL 1 **MEMORANDUM**

1.15.1	September.	1	A	1
1.15.2	Pan-Pasifiese swemkampioenskap.	1	A	1
1.15.3	3 Goue medaljes.	1	A	1
1.15.4	Australië.	1	A	1
1.16	<ul style="list-style-type: none"> • C • C - het hy 'n opgeskorte vonnis van 1 ½ jaar gekry. • het hy 'n opgeskorte vonnis van 1 ½ jaar gekry. (Enige een)	2	C	6
1.17	Hulle moet <ul style="list-style-type: none"> • tronk toe gaan. • 'n boete kry. • gemeenskapsdiens doen (Of soortgelyk wat 'n straf is vir dronbestuurders.)	1	C	6
Spotprent				
1.18	verbaas	1	B	3
1.19	“So?”	1	B	3
1.20	“opgestaan”	1	C	4
1.21.	“vakansie”	1	B	3
1.22	Ja, 'n mens kan jou vakansie geniet deur te slaap omdat <ul style="list-style-type: none"> • 'jy dan ontspan. • jy rus. • dit lekker is om te slaap. OF Nee, 'n mens kan nie jou vakansie geniet deur te slaap nie omdat <ul style="list-style-type: none"> • jy niks doen wat lekker is nie. • slaap 'n pasiewe aktiwiteit is. (Of soortgelyk)	1	C	6
				TOTAAL – 16

Kategorie	A	B	C
Aantal Punte	12	12	6
Totaal Punte	30	30	30
%	40%	40%	20%

TOTAAL AFDELING A - 30

AFDELING B – OPSOMMING

VRAAG 2

ASSESSERINGSRIGLYNE

ALGEMEEN

Lees die hele opsomming om 'n geheelindruk van die opsomming te kry.

- Beplanning is nie nodig nie.
- Indien beplanning wel gedoen is, moet dit duidelik aangedui wees.

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
GRAAD 10 NOVEMBER-EKSAMEN 2014
VRAESTEL 1 **MEMORANDUM**

- Indien nie aangedui nie, word die eerste opsomming nagesien.
- Indien die opsomming te kort is, maar dit bevat al die vereiste inligting, word die kandidaat **nie gepeenaliseer nie**.
- Kandidate mag nie afkortings in hul opsommings gebruik nie, maar indien dit in die opsomming voorkom, word elke afkorting getel volgens die getal woorde wat dit voorstel.
- Die aantal woorde moet deur die onderwyser getel word.
- Leerders verloor nie 'n punt as hulle nie die aantal woorde aandui nie.
- As die woordlimiet oorskry word, word net gemerk tot die sin waarin die aantal bereik is. **Die res van die opsomming word geïgnoreer.**

PUNTETOEKENNING

- 7 punte vir 7 feite (1 punt per feit)
- 3 punte vir Taal
- Totaal: 10 punte

DUI DIE PUNTE SO AAN:

Feite (7) + Taal (3) = (10)

FEITE (7)

- Slegs feite wat in **volsinne** aangebied word, verdien punte. (n Volsin het 'n werkwoord.)

TAAL (- 0/1/2/3)

- **ELKE taalfout** (grammatika, spelling en puntuasie) in **ELKE feit word aangedui (ook in verkeerde feite), daarna getel en soos volg bereken:**

Verspreiding van punte vir TAAL waar die leerders NIE DIREK aangehaal het NIE:

1 – 3 feite korrek	1 punt
4 – 5 feite korrek	2 punte
6 – 7 feite korrek	3 punte

Verspreiding van punte vir TAAL waar die leerders DIREK aangehaal het:

6 – 7 direkte aanhalings	0 punte vir Taal
1 – 5 direkte aanhalings	1 punt vir Taal

TIPIESE TAALFOUTE

Woordorde in enkelvoudige sin (bv. O/werp + ww. + v/werp)	Tyd, wyse, plek- Direkte vertaling (moedertaalinloed)	Woordorde in saamgestelde sinne (Voegwoord 1, 2 en 3)
Dubbelnegatief	Voornaamwoorde	Omgekeerde woordorde
Lydende vorm	Infinitief	

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
GRAAD 10 NOVEMBER-EKSAMEN 2014
VRAESTEL 1 **MEMORANDUM**

FORMAAT

Kandidate moet die opsomming in die vereiste formaat aanbied:

- puntsgewys onder mekaar.
- Indien dit in paragraafvorm aangebied is word die eerste sin gemerk en die res geïgnoreer.

GETAL WOORDE

- Kandidate MOET die **korrekte** getal woorde aandui.
- Indien die kandidaat nalaat om die getal woorde aan te dui of die verkeerde getal woorde is aangedui, word hulle NIE penaliseer **met een punt** NIE.

VRAAG 2 – OPSOMMING

Wenke om yskaskos vars te hou [201 woorde]

Opsomming	
Uit die Vraestel	Moontlike opsomming
1. Die rakke in jou yskas het verskillende temperature. Bêre kos op die regte rak om dit langer te laat hou.	1. Bêre kos op die regte rak.
2. Verskillende temperature bederf kos die vinnigste. Jy kan die temperatuur in jou yskas konstant hou, deur dit gereeld te monitor. Die ideale temperatuur is tussen 1 °C en 5 °C.	2. Hou die temperatuur konstant.
3. Hoe meer jy 'n yskasdeur oopmaak, hoe meer koue lug ontsnap en dit veroorsaak dat vleis en groente aan die warm temperatuur buite blootgestel word. Maak seker jy haal alles uit wat jy gaan nodig het op een slag.	3. Haal alles op een slag uit.
4. Dit is belangrik om jou yskas gereeld skoon te maak omdat dit keer dat kos afgaan. As jy iets binne-in die yskas gemors het, maak dit dadelik skoon.	4. Maak jou yskas gereeld skoon.
5. Stoor kos in die oorspronklike verpakking. Vleis, vis, pluimvee en suiwelprodukte veral moet in winkelverpakking bly tot op die dag wanneer dit gaargemaak word.	5. Stoor kos in die oorspronklike verpakking.
6. Alle oorskietkos moet in deurskynende houers gestoor word sodat jy maklik kan sien watter kos daarin is en of dit nog vars is of nie.	6. Stoor kos in die deurskynende houers.
7. Om kos vir so lank as moontlik vars te hou, moet jy 'n yskas kry wat reg werk. As kos altyd voor die vervaldatum afgaan, moet jy dalk 'n nuwe yskas koop.	7. Kry 'n yskas wat reg werk.
	[46 woorde]

TOTAAL AFDELING B - 10

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
 GRAAD 10 NOVEMBER-EKSAMEN 2014
 VRAESTEL 1 MEMORANDUM

AFDELING C: TAAL

WOORDSTRUKTURE / SINSTRUKTURE / KRITIESE TAALBEWUSTHEID

VRAAG 3 – Leesstuk		
Vraag	WOORDSTRUKTURE / SINSTRUKTURE / KRITIESE TAALBEWUSTHEID	Punt
3.1	<ul style="list-style-type: none"> • baie • vele • heelwat (Enige een).	1
3.2	Agt.	1
3.3	Somer.	1
3.4	Mevrou Swart sê dat teëls haar buitevertrek in 'n stylvolle rusplek omskep.	2
3.5	Die geskikste buitenshuise teëls sal getekstureerde teëls wees.	1
3.6	droomstoepe	1
3.7	ideale	1
3.8	weerstoestande	1
3.9	Die beoordelaars se beslissing was finaal.	1
3.10	woonadressie	1
3.11	Afslag is van toepassing op kleinhandelpryse maar dit is nie geldig vir enige produkte wat reeds op promosie is nie.	1
3.12	Geen werknemers van Tile Africa, asook hul naasbestaandes mag inskryf nie.	1
3.13	Die wenner sal deur die borge gekontak word.	1
3.14	SA (Geen leestekens nie)	1
Vraag	WOORDSTRUKTURE / SINSTRUKTURE / KRITIESE TAALBEWUSTHEID	Punt
4.1	Juffrou sê aan die klas dat hulle daardie dag oor bedreigde diere gaan praat.	2
4.2	skaarser	1
4.3	doodbekommerd	1
4.4.1	diere	1
4.4.2	klaskamer	1
4.4.3	tunanette	1
4.5	Hoën / der / tan / de	1
4.6	denotief	1
Vraag	WOORDSTRUKTURE / SINSTRUKTURE / KRITIESE TAALBEWUSTHEID	Punt
5.1.1	'n Splinternuwe ontmoetings-app het in Amerika die lig gesien.	1
5.1.2	...wat soortgelyk is aan Tinder...	1
5.1.3	...wat meer as R2 miljoen per jaar verdien...	1
5.1.4	...sonder enige seremonie.	1
5.1.5	<ul style="list-style-type: none"> • Vraagsin • Vraag (Enige een)	1

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
GRAAD 10 NOVEMBER-EKSAMEN 2014
VRAESTEL 1 **MEMORANDUM**

5.1.6	Stelsin	1
5.1.7	EIE OPINIE oor wat die leerder van die app (byvoeging) dink.	1
5.1.8	vooordeel	1
5.1.9	ryk.	1
5.1.10.1	homofone	1
5.1.10.2	dieselfde klink maar anders gespel word	1
5.1.11	Sin met die woord "ruik" sodat die betekenis duidelik is.	1
5.2.1.1	te vermaak	1
5.2.1.2	nie ter sake nie	1
5.2.1.3	skep nie 'n gevoel van verantwoording nie	1
5.2.1.4.	nie misdaad sal bekamp nie	1

TOTAAL AFDELING C - 40

VRAESTEL TOTAAL - 80